

Ikmēneša jaunumi

Uzkrājumi un ieguldījumi

Akciju indeksiem sasniedzot jaunus augstumus, tirgos atgriezies optimisms

2021. gada jūlijs

Tirgus apskats

Vakcinācijas tempiem paātrinoties, daudzu valstu valdībām bija iespēja atcelt lielu daļu ekonomisko ierobežojumu. Tāpēc, neskatoties uz jaunām infekcijām visā pasaulē, ikdienas dzīve pamazām normalizējusies. Pandēmijas stāvokļa uzlabošanās atspoguļojās arī kā labāks investoru noskaņojums tirgos. Mājsaimniecību uzkrājumu palielināšanās pēdējos gados, dinamiskāka ekonomiskā aktivitāte un vēl joprojām ārkārtīgi labvēlīgā centrālo banku monetārā politika ļauj prognozēt īpaši spēcīgu gada otro pusī daudzās uzņēmējdarbības nozarēs. Attiecīgi uzņēmumu pārstāvju nākotnes prognozes sasniegušas vislabāko līmeni daudzu gadu laikā. Pēdējos mēnešos ekonomiskā aktivitāte strauji palielinājusies, un jūlijā gaidāmi iespaidīgi uzņēmumu otrā ceturkšņa rezultāti. Investoru prognozes par uzņēmumu darbības rezultātiem atlikušajos gada mēnešos vēl joprojām ir ļoti augstas, kas lielā mērā izskaidro to, kāpēc akciju indeksi ir sasnieguši jaunus augstumus. Turklāt rūpniecisko metālu cenu kritums pēdējās nedēļās ir nedaudz mazinājis gan tirgus prognozes par ilgtermiņa inflāciju, gan spriedzi tirgū. Par investoru baiļu rādītāju dēvētais VIX indekss, kas nosaka investoru prognozes attiecībā uz nestabilitāti tuvākajā laikā, jūnijā nokritās līdz 15 punktiem, sasniedzot viszemāko līmeni kopš Covid-19 pandēmijas sākuma 2020. gada februārī.

Investori, kuri ieguldījuši drošajās valsts obligācijās, turpina rosīties sarežģītajā negatīvā ienesīguma vidē. Obligāciju procentu likmes, kuras kopš gada sākuma ir pastāvīgi palielinājušās, atkal slīd lejup. Investori turpina uzņemties lielāku risku, dodot priekšroku uzņēmumu akcijām, kā arī augstāka riska un augstāka ienesīguma obligācijām.

Lai gan, kā jau minēts, centrālās bankas ir apņēmušās īstenot zemu procentu likmju politiku vēl vismaz dažus gadus, pieļaujams, ka ASV Federālo rezervju banka (FED) paziņos par aktīvu iegādes programmas samazināšanas sākumu. Programma šobrīd ietver aktīvu iegādi tirgū 120 miljardu USD vērtībā ik mēnesi. Tas būs pirmais faktiskais solis monetārās politikas stiprināšanas virzienā, kas, iespējams, radīs nelielu satricinājumu finanšu tirgus. Tomēr kopējā pasaules ekonomikas situācija joprojām ir ārkārtīgi stabila, un tam vajadzētu būt izšķirošajam faktoram, kas noteiks finanšu tirgus virzienu gada otrajā pusē.

Akciju tirgus indeksu rezultāti (līdz 2021. gada 30. jūnijam)

Reģions	Indekss	Val.	Jūnijs	2021.g.	3 mēn.	1 g.	3 g.	5 g.
Pasaule	MSCI World	EUR	4,6%	16,6%	6,78%	31,69%	49,70%	87,03%
Pasaule	MSCI Emerging Markets	EUR	3,3%	10,9%	4,11%	33,45%	35,64%	72,81%
ASV	S&P 500	USD	2,2%	14,4%	8,17%	38,62%	58,09%	104,75%
Eiropa	MSCI EURO	EUR	0,8%	14,8%	4,57%	28,04%	18,21%	43,96%
Austrumeiropa	MSCI EM Eastern Europe	USD	1,9%	16,1%	13,23%	30,97%	20,63%	53,78%
Āzija	MSCI EM Asia	USD	-0,2%	5,2%	3,25%	38,65%	36,00%	84,22%
Latīņamerika	MSCI EM Latin America	USD	2,4%	6,9%	13,83%	40,39%	5,79%	15,47%

Prognozes

Ekonomikas atveseļošanās un IKP prognozes. Globālās ekonomikas izaugsmes tempi vēl joprojām ir ļoti augsti. Sagaidāms, ka kopējais pasaules IKP šogad atgriezīsies un pat pārsniegs līmeni pandēmijas līmeni. Izvērtējot dažādu ekonomisko rādītāju dinamiku pēdējos mēnešos, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD) ir palielinājusi savu globālā IKP pieauguma prognozi no 5,6% līdz 5,8% 2021. gadam un no 4,0% līdz 4,4% – nākamajam gadam. Sagaidāms, ka Baltijas valstu ekonomika, kas pērn parādīja noturīgumu, turpinās apsteigt eirozonas vidējo līmeni. Paredzams, ka Baltijas valstu ekonomikas izaugsme šogad būs ap 4,1% un nākamgad – ap 4,4%.

Šā gada riski. Tuvākajā laikā vislielākais risks joprojām būs inflācijas paaugstināšanās. Kaut arī izejvielu cenu kāpums pēdējā laikā ir apstājies un daudzu izejvielu cenas ir pat strauji kritušas, visticamāk, mājsaimniecību uzkrājumu palielināšanās, ierobežojumu atcelšana un bezdarba samazināšanās var radīt inflāciju, kura pārsniedz centrālo banku pieļaujamo līmeni. Tas varētu radīt stingrākas monetārās politikas nepieciešamību.

Lai gan pirms mēneša piedzīvojām nepārprotamu pandēmijas uzlabošanos, tagad vērojams būtisks jaunā delta varianta infekciju skaita pieaugums. Tas palielina varbūtību, ka valstu politikas veidotājiem būs jāveic daži ierobežojoši pasākumi, kuriem būs negatīva ietekme gan uz ekonomikas perspektīvām, gan finanšu tirgiem.

uz iepriekš minēto informāciju. Sniegtā informācija balstās uz avotiem, kurus SEB uzskata par uzticamiem. SEB neatbild par informācijas pilnību vai pareizību, vai zaudējumiem, kuri var rasties no šādas informācijas.

Ieguldījumi akcijās, fondos un citos vērtspapīros ir saistīti gan ar iespējām, gan riskiem. Investīciju tirgus vērtība var gan palielināties, gan samazināties. Dažos gadījumos zaudējumu apmērs var pārsniegt sākotnējo ieguldījumu. Ārvalsts tirgos veikto ieguldījumu gadījumā jūsu peļņu var ietekmēt valūtas kursu svārstības. Aprakstīto ieguldījumu produktu un finanšu indeksu ienesīguma likmes iepriekšējos periodos nav apsolījums vai atsauce uz nākotnes ienesīguma likmi.

Pirms ieguldīšanas lēmumu pieņemšanas iesakām rūpīgi analizēt finanšu, juridiskos, regulatīvos, grāmatvedības un nodokļu jautājumus, kas saistīti ar ieguldīšanu fondā, un izvērtēt visus ar ieguldījumu saistītos riskus, kā arī ieguldījumu atbilstību un piemērotību. Ja nepieciešams, sīkākus paskaidrojumu iegūšanai būtu jāvēršas pie SEB konsultanta, bet nodokļu jautājumos - pie attiecīgās jomas speciālista. Vispārīga informācija par ieguldījumiem un vērtspapīriem ir pieejama SEB vietnē <https://www.seb.lv>.